שיווי-משקל נאש במשחקים ובמכרזים

אראל סגל-הלוי

?מה עושים שחקנים במנגנון לא אמיתי

- כשיש לנו מנגנון אמיתי, קל לנתח את התנהגות המשתתפים – הם כנראה ידווחו את ההעדפות האמיתיות שלהם.
  - אבל מה עושים כשאין מנגנון אמיתי?
     או כשהמנגנון האמיתי מסובך מדי?
     איך יתנהגו המשתתפים?
- שאלה לדוגמה: איך יתנהגו המשתתפים
   במכרז מחיר ראשון? מה יהיה הרווח למוכר?

תורת המשחקים על חצי רגל

הגדרה: משחק = אוסף של שחקנים,
לכל שחקן יש אוסף של פעולות אפשריות,
כל צירוף של פעולות מביא לתוצאה,
וכל שחקן מקבל תועלת מכל תוצאה אפשרית.

זוג או פרד משחק הפנדל

ומספריים	נייר	אבן
----------	------	-----

0/0	-1 / 1	1 / -1
1 / -1	0/0	-1 / 1
-1 / 1	1 / -1	0/0

האסיר	דילמת
קבצים	שיתוף

3/3	0/5
5/0	1 / 1

1 / 1	0/0	0/0
0/0	1 / 1	0/0
0/0	0/0	1/1

	1	2	3
1	1.5 / 1	0 / 1	0/0
2	2/0	1 / 0.5	0/0
3	1 / 0	1/0	0.5 / 0

.3 ,4 מכרז מחיר ראשון. ערכים: 4,

משחק תיאום

איך מתנהגים שחקנים במשחק?

הגדרה: פעולה שולטת (דומיננטית) של שחקן: עבור כל צירוף-פעולות של האחרים, הפעולה נותנת לשחקן תועלת גבוהה ביותר.

	1 / 10	2/30				1	/ 10	3 / 2	20
4	3 / 20	4 / 40				2	/ 30	4 / 4	łO
			1/1	0/0	0/0				
	1 / -1	-1 / 1	0/0	1 / 1	0/0		3/3	0/5	
	-1 / 1	1 / -1	0/0	0/0	1 / 1		5/0	1 / 1	

פעולות שולטות במכרזים

הגדרה: פעולה שולטת (דומיננטית) של שחקן: עבור כל צירוף-פעולות של האחרים, הפעולה נותנת לשחקן תועלת גבוהה ביותר.

	1	2	3
1	1.5 / 1	0/2	0/2
2	3/0	1 / 0.5	0 / 1
3	3/0	2/0	0.5 / 0
4	3/0	2/0	1 / 0

	1	2	3
1	1.5 / 1	0 / 1	0/0
2	2/0	1 / 0.5	0/0
3	1/0	1/0	0.5 / 0
4	0/0	0/0	0/0

מכרז מחיר שני - יש

מכרז מחיר ראשון - <mark>אין</mark>

פעולות שולטות – עיקרון הגילוי (Revelation Principle)

משפט: כל מטרה

שאפשר להשיג ע"י משחק עם *פעולות שולטות* – אפשר להשיג ע"י *מנגנון אמיתי*.

הוכחה: המנגנון האמיתי מקבל מהשחקנים את טבלת הערכים שלהם, ומשחק עבורם את הפעולה השלטת שלהם.

דוגמה: מכרז אנגלי.

איך מתנהגים שחקנים כשאין פעולה שולטת?

הגדרה: שיווי-משקל נאש (Nash): צירוף פעולות של כל השחקנים, שבו הפעולה של כל שחקן נותנת לו תועלת גבוהה ביותר *בצירוף זה*.

פרשנות: הסכם שאוכף את עצמו.

משפט: אם לכל שחקן יש פעולה שלטת, אז צירוף הפעולות השולטות הוא שיווי-משקל נאש.

1 / -1	-1 / 1	
-1 / 1	1 / -1	

1 / 1	0/0	0/0
0/0	1 / 1	0/0
0/0	0/0	1 / 1

4 / 4	0/6
6/0	2/2

שיווי-משקל נאש במכרזים

הגדרה: שיווי-משקל נאש: צירוף פעולות של כל השחקנים, שבו הפעולה של כל שחקן נותנת לו תועלת גבוהה ביותר *בצירוף זה.*

	1	2	3
1	1.5 / 1	0/2	0/2
2	3/0	1 / 0.5	0 / 1
3	3/0	2/0	0.5 / 0
4	3/0	2/0	1/0

	1	2	3
1	1.5 / 1	0 / 1	0/0
2	2/0	1 / 0.5	0/0
3	1/0	1/0	0.5 / 0
4	0/0	0/0	0/0

מכרז מחיר שני - יש

מכרז מחיר ראשון - יש

שיווי-משקל נאש במכרזים

דוגמה: מכרז על חפץ אחד, שני משתתפים. ס – ערך 60. כ – ערך 20.

מה הם כל שיוויי-המשקל של המכרז?

נסמן: s – הכרזה של ס. k – הכרזה של כ.

מכרז מחיר ראשון - נחלק למקרים:

- . אז S=k+1 אז s=k+1 אוז כ יעלה ל-s• אם s=k+1 אז אז s=k+1 אם
  - .וזה כן ש"מ $\mathbf{s}=\mathbf{k}+\mathbf{1}$ וזה כן ש"מ $\mathbf{k}>=\mathbf{19}$
    - . אם **60=<k**, ס יפסיד ו-כ יירד לא ש"מ.

שיווי-משקל נאש במכרזים

דוגמה: מכרז על חפץ אחד, שני משתתפים. ס – ערך 60. כ – ערך 20. מה הם כל שיוויי-המשקל של המכרז?

נסמן: s – הכרזה של ס. k – הכרזה של כ.

מכרז מחיר שני - נחלק למקרים:

- .הוא ש"מ s>=20 אז כל **k<20** •
- .הוא ש"מ s>k או כל k<60 הוא ש"מ
  - אם **s<20,** אז כל **k>=60** אם **k**

*מכרז התדרים בניו-זילנד

בשנת 1990 החליטה ממשלת ניו-זילנד למכור תדרי-שידור במכרז מחיר שני. תוצאות לדוגמה:

•מחיר ראשון: \$100,000. מחיר שני: \$\$!

•מחיר ראשון: \$7,000,000. מחיר שני: \$5000. לא ברור מה גרוע יותר – הפסד הרווחים, או העובדה שההצעות התפרסמו בציבור...

בפעם הבאה הם השתמשו במכרז מחיר ראשון.

* http://theory.stanford.edu/~tim/f13/l/l8.pdf

באיזה מכרז להשתמש?

מחיר שני	מחיר ראשון	
J	לא	פעולות שולטות
לא	J	בש"מ, בעל הערך הגבוה תמיד זוכה
לא	J	בש"מ, הרווח למוכר תמיד לפחות הערך השני